

POLSKIE TOWARZYSTWO INFORMATYCZNE

Zarząd Główny, al. Solidarności 82A m. 5, 01-003 Warszawa, tel.: + 48 22 838 47 05, fax: + 48 22 636 89 87, e-mail: pti@pti.org.pl,
www.pti.org.pl

Adres korespondencyjny: ul. Puławska 39 lok. 4, 02-508 Warszawa

W/1636/ZG/14

Warszawa, 11.03.2014 r.

Ministerstwo Edukacji Narodowej
al. J. Ch. Szucha 25
00-918 Warszawa

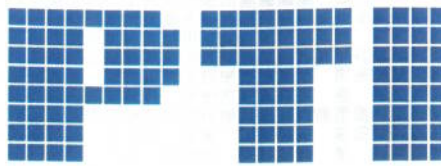
Opinia

o projekcie ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz ustawy o systemie informacji oświatowej skierowanym przez Ministra Edukacji Narodowej do uzgodnień i konsultacji

Polskie Towarzystwo Informatyczne za bezsprzeczną uznaje konieczność poprawy warunków realizacji konstytucyjnego prawa do nauki oraz zapewnienia przez władze publiczne obywatelom powszechnego i równego dostępu do wykształcenia.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty wymaga zdaniem Towarzystwa ponownego, głębokiego przemyślenia proponowanych zmian, gdyż będą one miały ogromny wpływ na jakość kształcenia w polskiej szkole, a tym samym na miejsce Polski w świecie w obszarze edukacji.

1. Niepokojem nappełnia fakt, że realizacja zmian sprowadza się do nałożenia na ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania zadania zapewnienia uczniom klas I-III szkoły podstawowej bezpłatnego podręcznika przeznaczanego do kształcenia zintegrowanego, co jak wynika z dalszych zmian w ustawie, w konsekwencji **sprowadza się do ustalenia jednego podręcznika**, takiego samego dla wszystkich uczniów. W Art. 1.pkt. 1) Ustawy o Systemie Oświaty czytamy:

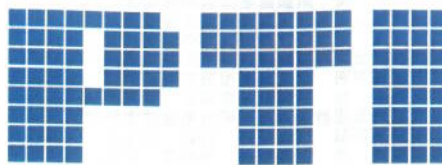
POLSKIE TOWARZYSTWO INFORMATYCZNE

Zarząd Główny, al. Solidarności 82A m. 5, 01-003 Warszawa, tel.: + 48 22 838 47 05, fax: + 48 22 636 89 87, e-mail: pti@pti.org.pl,
www.pti.org.pl

Adres korespondencyjny: ul. Puławska 39 lok. 4, 02-508 Warszawa

Art. 1. System oświaty zapewnia w szczególności:

- 1) realizację prawa każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej do kształcenia się oraz prawa dzieci i młodzieży do wychowania i opieki, **odpowiednich do wieku i osiągniętego rozwoju**; co oznacza prawo dzieci i młodzieży do indywidualnego rozwoju w zależności od nabytej wiedzy, umiejętności, kompetencji personalnych i społecznych oraz zdolności. Wprowadzając jeden podręcznik pozbawia się tej możliwości uczniów utrudniając jednocześnie możliwość personalizacji kształcenia przez nauczycieli.
- 2) W przypadku klas I-III bezpłatne podręczniki mają dotyczyć treści nauczania z zakresu edukacji polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej albo języka nowożytnego. Oznacza to że **darmowy podręcznik nie będzie obejmował edukacji komputerowej**, plastycznej i technicznej. Szkoły będą mogły co prawda przeznaczać dodatkowe środki na zakup materiałów ćwiczeniowych, jednak należy się spodziewać, że ze względu na małą wielkość tych środków będą one przeznaczone na zakup materiałów potrzebnych do edukacji matematycznej czy polonistycznej. Brak darmowego podręcznika będzie skutkowało nie wybieraniem podręcznika w ogóle i spowoduje obniżenie poziomu edukacji komputerowej (i tak na poziomie szkoły podstawowej i gimnazjalnej pozostawiającego wiele do życzenia). Należy przypomnieć, że wprowadzenie wydzielonej i rozliczanej godzinowo edukacji komputerowej w klasach I-III jest jednym w większych sukcesów ostatnich modyfikacji podstawy programowej i pozytywnie wyróżnia Polskę na tle innych krajów.
- 3) W kontekście dopuszczenia podręczników i materiałów dydaktycznych w formie elektronicznej, w tym dostępnych poprzez Internet, duże wątpliwości budzi Art. 22ag, mówiący o tym, że podręczniki, materiały edukacyjne zastępujące podręcznik i materiały ćwiczeniowe [...] są własnością organu prowadzącego szkołę.

POLSKIE TOWARZYSTWO INFORMATYCZNE

Zarząd Główny, al. Solidarności 82A m. 5, 01-003 Warszawa, tel.: + 48 22 838 47 05, fax: + 48 22 636 89 87, e-mail: pti@pti.org.pl,
www.pti.org.pl

Adres korespondencyjny: ul. Puławska 39 lok. 4, 02-508 Warszawa

W szczególności nie jest to możliwe w przypadku materiałów udostępnianych przez sieć i znajdujących się na serwerze wydawcy, czy właściciela materiałów.

Zapis ten nie znajduje również zastosowania do e-podręcznika tworzonego na licencji Creative- Commons. Można się spodziewać, że **przyjęcie zapisu w takiej formie w praktyce wyeliminuje wszystkie materiały elektroniczne on-line**. Odczytujemy, że zapis ten wprowadzono w celu wymuszenia, by prawa własności zostały przeniesione na organ prowadzący szkołę, ale w obecnej formie nie pozwala on na dostosowanie i wykorzystanie wielu narzędzi wspomagania nauczania, które powstały już w ramach projektów POKL, a do których prawa własności posiada właściwe ministerstwo, a nie organ prowadzący szkołę. W rezultacie, posiadane narzędzia, mimo iż zostały sfinansowane z pieniędzy publicznych i mogą zostać użyte jako podręczniki lub nośniki nowych treści – nie zostaną wykorzystane ze względu na fakt, że zapis w obecnej formie nie przewiduje udzielenia licencji organowi prowadzącemu szkołę przez inny organ administracji państwowej, np. ministerstwo.

- 4) Terminarz realizacji ustawy w roku 2014 jest bardzo napięty i w praktyce nie pozwala na podjęcie racjonalnych decyzji. W szczególności podręczniki (pierwsze egzemplarze) będą znane po 6 lipca 2014, co oznacza że nauczyciele nie będą mieli czasu na zapoznanie się z podręcznikami przed końcem roku szkolnego. Decyzje o wyborze podręcznika będą więc podejmowane na radach pedagogicznych w ostatnich dniach sierpnia bez odpowiedniej dyskusji. W związku z tym należy oczekiwać, że podręczniki do szkół trafią z opóźnieniem i nie będą osiągalne w dniu 1 września.

Opinię sporządzili członkowie Sekcji PTI ds. Edukacji Informatycznej: dr hab. Piotr Bała, prof. UMK, dr Anna Beata Kwiatkowska, mgr Tomasz Klasa,

PREZES
Polskiego Towarzystwa Informatycznego
Marian Noga
Marian Noga